

Asia: VN/33762/2023

Arviointimuistio terveydensuojelulainsäädännön kokonaisuudistusta varten

Lausunnonantajan lausunto

Yleistä arviointimuistiosta

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Liikuntayrittäjät ry:n lausuntoa terveydensuojelulainsäädännön kokonaisuudistusta koskevasta arviointimuistiosta. Muistiossa todettu, että uudistuksen tavoitteena on ajanmukaistaa sääntely vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä, parantaa lainsäädännön selkeyttä ja johdonmukaisuutta sekä vahvistaa terveydensuojelun vaikuttavuutta ja kriisinkestävyyttä. Kokonaisuudistus on tarpellinen nykyisen lain hajanaisuuden ja sääntelyn selkeyttämisen osalta sekä sen tulisi perustua yhdenmukaisiin valtakunnallisiin toimintamalleihin. Selkeä toiminnan ohjeistus ja yhdenmukainen riskiperusteinen valvonta tulee olla uuden lain keskiössä. Uusi kulutuspalvelulaki antaa hyvän pohjan arvioida terveydensuojelulainsäädännön uudistuksen siältöön vaarojen tunnistamisen ja riskien arvioinnin kautta sekä palvelujen suunnittelun ja toteuttamisen osalta. Kuntokeskusten osalta lainvalmistelussa on hyvä tunnistaa CENin palvelustandardien ohjeistukset.

Luku 1 - Taustaa kokonaisuudistuksesta

Liikuntayrittäjät toteaa, että kokonaisuudistus on tarpeellinen. Erityisesti liikunnan osalta, jossa osa yritystoiminnasta on jo lähtökohtaisesti luvanvaraista. on pidettävä huolta viranomaisten välisestä yhteistyöstä lain soveltamisessa ja selkeiden yhdenmukaistentoimintaohjeiden laatimisessa. Valvira on uusiutunut

terveydensuojelulain 13 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuuden soveltamisohjeen 05/2023, Kulutuspalvelulaki astui voimaan 5.5.2025 ja muistiossa toidetaan, että Lupa- ja valvontaviraston perustaminen ajoittuu myös lainvalmistelujaksolle. Kokonasiuudistukselle on selkeä tarve koota pirstaleinen ja vanhentunut lainsäädäntö. Yrittäjän/toimijan kannalta on tärkeää, että eri viranomaisten toimivaltarajat ja velvoitteet selkeytetään. Riskiperusteinen valvonta on oikea lähtökohta ja sen tulee aidosti ohjata resurssit terveysriskejä sisältäviin olosuhteisiin ja toimintoihin. Omavalvonnan ja uusien teknologisten ratkaisujen kautta näihin pystytään jakossa vaikuttamaan niin turvallisuuden kuin valvonnakin osalta.

Luku 2 - Nykytilan kuvaus

NNykytilan kuvaus on realistinen. Muistiossa tunnistetaan terveydensuojelun toimintaympäristön muuttuminen. Pandemia-ajan osalta mm. tartuntatautilain valmistelu, lain soveltamisjärjestykseen ja elinkeinonvapauden huomioiminen. Uudet tutkimustulokset mm. pandemian ajalta sekä osaamisen kehittäminen/asiantuntemus edellyttää selkeitä ohjaus- ja pätevyysvaatimuksia.

Huolehtimisvelvollisuus ja selvilläolovelvollisuuden osalta vastuut ja velvotteet tulee selkeyttää (kokonaisvastuu toiminnasta/olosuhteesta). kokonaosuutta tulee arvoida myös siten, että se mahdollistaa kaikenkokoisten yritysten selvilläolovelvollisuuden. Erityisesti tartuntatautilain osalta koronapandemian aikana tiedonsaanti, ajoitus ja tiedotus oli epäselvää-

Yleistä

Lain riskiperusteisuuden vahvistaminen ja ilmoitusvelvollisuuden keventäminen vähäriskisiltä toiminnoilta on kannatettavaa.

Luku 1 - Yleiset säännökset

Määritelmien täsmennys ja vanhentuneen terminologian päivittäminen parantaa sääntelyn selkeyttä.

Luku 2 - Viranomaiset ja niiden tehtävät

Selkeä työnjako ja valtakunnallisesti yhdenmukainen ohjaus on tärkeää, jotta toimintaedellytykset eivät vaihtelee kohtuuttomasti kunnasta toiseen.

Luku 4 - Ilmoituksenvarainen toiminta

Ilmoitusvelvollisuuden keventämistä vähäriskisissä toiminnoissa on kannatettavaa (määrittelyt selkeästi). Mikäli toiminta on asianmukaisesti suunniteltu ja omavalvonta kunnossa, ei valvonnan pitäisi synnyttää ylimääräisiä ilmoitus- tai maksurasitteita.

Luku 5 - Talousvesi ja lämmin käyttövesi

-

Luku 6 - Jätteet ja jätevedet

-

Luku 7 - Asunnon ja muun oleskelutilan sekä yleisten alueiden terveydelliset vaatimukset

-

Luku 9 - Hautausmaat ja hautaaminen

-

Luku 10 - Tiedonhankinta, tarkastus ja valvonta

-

Luku 11 - Tutkimuslaboratoriot ja maksut

-

Luku 12 - Kiellot ja määräykset

-

Luku 13 - Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Luku 14 - Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano

-

Luku 15 - Erinaisia säännöksiä

-

Tietojärjestelmät

Tietojärjestelmien kehittäminen on perusteltua. On tärkeää, ettei se kuitenkaan lisää toimijoiden ilmoittamisvelvollisuuksia ilman selkeää hyötyä tai kevennystä muuhun hallintoon.

Terveydensuojelulain hallintomenettelyjen arviointi ja kehittämistarpeet

-

Liite 1 Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/5015)

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Ympäristövaikutukset

-

Muut ihmisiin kohdistuvat yhteiskunnalliset vaikutukset

-

Hämäläinen-Bister Riitta
Liikuntayrittäjät ry

